

РЕЦЕНЗИЯ

На научната продукция на

д-р Миглена Кръстева Кръстева-Иванова

За заемане на академичната длъжност

"ДОЦЕНТ"

представени в конкурс за „доцент“ в област на висшето образование

3.2 Психология (Патопсихология, невропсихология, диференциална психология),

обявен от ВСУ „Черноризец Храбър“, Държавен вестник бр.97 от 13.11.2020 г.

В настоящия конкурс единствен кандидат е д-р Миглена Кръстева Кръстева-Иванова.

Д-р Миглена Кръстева-Иванова завършва Медицина през 1993г. През 2007г. придобива степен Магистър по Психология-„Психология и психопатология на развитието“, а от 2013г. е Доктор по Психология.

От 1993г. последователно работи като лекар, консултант на деца и възрастни, специалист в дирекция Здравеопазване и социални дейности. От 2002г. е хоноруван асистент към ВСУ, от 2011г-хоноруван преподавател в катедра Психология и консултант в Медико-психологичен комплекс-ВСУ.

Кандидатът д-р Миглена Кръстева е представила съответните документи, удостоверяващи образователната и научна степен доктор по психология от 2013г., на тема „Когнитивни нарушения в модела на възприемане на света и себе си при юноши с проблемно поведение“. Д-р Кръстева последователно заема консултантски, терапевтични, обучителни и организационни позиции в различни медицински и образователни институции. Предоставени са и позитивни отзиви за нейната професионална дейност в различните институции. Преподавателската ѝ дейност е в областта на настоящия конкурс.

Научната и преподавателска дейност на д-р Кръстева е логично следствие от професионалния ѝ път- от практикуващ лекар, консултиращ деца и възрастни- до изключително сложната област на патопсихологията и детската невропсихология и невронаука. Това е естествения път на ангажиран и отдаден на професията специалист. В конкурса д-р Кръстева с 2 монографии, 1 студия и 11 статии, които покриват минималните изисквания за заемане на академична длъжност „доцент“. Д-р Миглена Кръстева е представила справка с доказателствен материал, касаеща минималните национални изисквания, съгласно Правилника за прилагане на ЗРАСРБ.

Преподавателската дейност на д-р Кръстева се основава на обширна информираност, аналитичност и умение да се синтезира знанието от различни научни области, което се материализира в разработването на учебни програми, свързани с актуални въпроси на патопсихологията, невропсихологията и др. Съдържателно тези учебни програми отразяват съвременното състояние на научното познание и осигуряват много добро качество на обучението по психология. Нейните педагогически качества и преподавателски умения са високо оценени както от студентите, така и от Академичното ръководство.

Основните изследователски интереси на д-р Кръстева са свързани с консултиране и психотерапия в различни възрастови периоди. Резултатите от нейните проучвания са адресирани към лекари, психолози, невропсихолози и специални педагози. В двете монографии и във всички приложени статии се откриват задълбочени и многопластови обсъждания и анализи в тези области.

Монографията „Нашите „чужди“ деца- Мултимодален /интегративен/ модел на психологично консултиране на юноши с дезадаптивно поведение» е посветена на юношеската възраст, област, която често е пренебрегвана, както поради нейната трудност , така и поради битуващото мнение за неизбежността на такова поведение в този възрастов период. С много вещина, съпричастност, разбиране и отдаденост, д-р Кръстева анализира рисковите фактори, както и тези, които подпомагат консултативния процес. Акцентът на терапевтичния процес се поставя не върху дефицитите, а върху личностния ресурс. Професионалната цел е осигуряване на профилактиката и корекцията на

дезадаптивното и рисково поведение, което продължава да е един от най-актуалните въпроси на практическата психология.

Д-р Кръстева предлага нов Мултимодален модел на психологично консултиране на юноши, който обобщава теоретичните знания и емпиричния опит на автора. Моделът е триосев и касае индивидуално и групово консултиране. Индивидуалното консултиране е насочено към двупосочната взаимовръзка на психолога и юношите, водещи до специфични цели на шест нива в терапевтичния процес. Груповото консултиране е фокусирано към взаимовръзката консултант – референтна група и очертава три нива на цели в терапевтичния процес. Третата, много важна ос е с фокус към семейната и училищна система. Предложеният модел има значима приложна стойност и може да бъде интегриран в психологичното и медицинското познание, поради интердисциплинарния си характер, което дава възможност за създаването на превантивни програми в областта на детското и юношеското психично здраве.

Мултимодалният модел е иновативен, предполагащ анализ на тенденциите за дезадаптивно поведение в групата на експериментиращите, за разлика от предишни модели, които поставят акцентът върху групата на рисковите юноши, с устойчиво девиантно поведение. Освен това моделът може да бъде използван като скринингов инструмент за ранна оценка и терапия. Използваният подход дава възможност на д-р Кръстева да разгърне потенциала си на задълбочен изследовател, прецизен в анализите и допусканията си и деликатно поднасящ своите идеи и търсения.

Монографията „Първичното интервю в индивидуалната психологична практика“ е първа книга от поредицата «Пропедевтика на психологичното консултиране на деца и юноши». Трудният процес на интервюирането е разгледан последователно, с насоки за провеждане, систематизиране на получената информация, създаването на хипотези, оформянето на заключение, терапевтичен план и прогноза. Алгоритъмът на интервюто се гради на многогодишния световен опит и на личния опит на автора в областта на медицината и психологичното консултиране на деца, юноши и техните семейства.

В студията „Подходи и техники за психологично консултиране при ПТСР“ компетентно и увлекателно са разгледани различни подходи за консултиране-

психодинамичен и когнитивен, както и различни терапевтични интервенции при постравматични разстройства. Студията може да послужи за разработване на обучителен модул за ПТСР за специалисти в областта на медицината, клиничната психология и психотерапия.

Представените статии са с много широка проблематика- от генетика на поведението и детска невропсихологична диагностика, до рядко срещани състояния в детската психопатология като трихотиломания и елективен мутизъм. В статиите могат да се проследят различните етапи на изследователската и терапевтична дейност на д-р Кръстева по посока на психодиагностика, диференциална диагноза, психотерапия, коморбидност и др. Отделните нозологични единици са разгледани от позицията на био-психосоциалния модел. Разгледани са както общите, така и специфичните характеристики на отделните нозологии, което би улеснило диференциалната диагноза и изработването на адекватни и ефективни терапевтични стратегии. Освен дефицити във функционирането на тези деца са посочени и съхранените способности и силни страни, които биха могли да послужат като основа за осъществяване на помощ и подкрепа за тях и семействата им.

Специален интерес представлява метафората в груповия психотерапевтичен процес. Тази проблематика изисква и предполага много висока обща култура, гъвкав ум и критично мислене, които д-р Кръстева безспорно притежава. Високо ценя уменията на д-р Кръстева да говори за сложни неща просто и ясно. Богатият ѝ професионален и житейски опит се съчетава с уважение и преклонение пред класиците на медицинската и психологическата наука и с много обич и емпатия към тези, за които пише.

Научната продукция на д-р Миглена Кръстева показва много широки компетентности в различни области на научното познание, високи аналитични способности, умение да обобщава данни и така да очертава неизследвани области.

Заключение

Научното творчество на д-р Миглена Кръстева-Иванова ми дават основание да смятам, че тя притежава отлична теоретична подготовка в няколко научни области, съчетана с много добри практически умения, което я

прави уважаван и ценен изследовател, практик и преподавател. Разнопосочните ѝ интереси са логично ориентирани към един общ център, а именно детска и юношеска възраст и неврологични корелати на психичните процеси. Нейната научно-изследователска и преподавателска дейност се оценяват високо от студентите, академичните ръководства, медицински и образователни институции.

Анализът на научната, изследователската и преподавателската дейност, на наукометричните данни на публикациите, както и личностните характеристики на д-р Миглена Кръстева-Иванова, ми дават основание с пълна убеденост да предложа на Уважаемото Научно жури да присъди на д-р Миглена Кръстева-Иванова академичната длъжност „доцент“ в област на висшето образование 3.2. Психология (Патопсихология, невропсихология, диференциална психология).

11.02.2021г.

Рецензент:.....

(проф. д.пс.н. Ваня Матанова)